

אוֹכֵל. וְדוֹד מִלֵּבָא הָוֵה אָמַר, (תהלים כג) תִּעְרֹךְ לְפָנַי
שְׁלַחַן נֶגֶד צוּרְרִי, וְדָא אֵיהוּ אַתְּסִידְרוּתָא דְפִתּוּרָא
בְּהֵוֵא עֲלֵמָא, דְּהָא כְּדִין אֵיהוּ עֲדוּנָא וְכַסּוּפָא,
דְּנִשְׁמַתָּא אַתְּהֵינִי בְּהוּ, בְּעֲלֵמָא דְאַתִּי.

וְכִי פִתּוּרָא אֵית לִזֵּן לְנִשְׁמַתִּין בְּהֵוֵא עֲלֵמָא. אֵין.
דְּהָא מְזוּנָא וְכַסּוּפָא דְעֲדוּנָא, אַכְּלִי בְּהֵוֵא
עֲלֵמָא, בְּגוּנָא דְמִלְאַכִּי עֲלָאִי אַכְּלִי. וְכִי מִלְאַכִּי
עֲלָאִי אַכְּלִי. אֵין. בְּגוּנָא דְלַהוֹן אַכְּלוּ יִשְׂרָאֵל
בְּמִדְבָּרָא. וְהֵוֵא מְזוּנָא, רָזָא אֵיהוּ לְטַלָּא, דְּנִגִּיד
וְאַתְּמִשְׁךְ מֵעִילָא, מִרְזָא דְעֲלֵמָא דְאַתִּי, וְאֵיהוּ
מְזוּנָא דְנִהִירוּ מִשַּׁח רַבּוּת קִדְשָׁא, וְנִשְׁמַתְהוֹן
דְּצַדִּיקָא אַתְּזֵנוּ מִתַּמָּן בְּגִנְתָּא דְעֵדֵן, וְאַתְּהֵנוּן תַּמָּן.
דְּהָא תַּמָּן נִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקָא, מִתְּלַבְשָׁן בְּגִנְתָּא
דְּעֵדֵן דְּלִתְתָּא, בְּגוּנָא דְהָאִי עֲלֵמָא.

לשון הקודש

עֲלִיּוּנִים. וְכִי מִלְאַכִּים עֲלִיּוּנִים אוֹכְלִים?
בֵּן. כְּמוֹתֶם אַכְּלוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר.
וְאוֹתוֹ מְזוּן סוּד הוּא לְטַל שְׁשׁוּפַע וְנִמְשָׁךְ
מִמַּעַלָּה מִסוּד הָעוֹלָם הַבָּא, וְהוּא מְזוּן
שֶׁל אֹר שְׁמֵן מִשַּׁח קִדְשׁ, וְנִשְׁמוֹת
הַצַּדִּיקִים נְזוּנוֹת מִשָּׁם בְּגֵן עֵדֵן וְנִהְנוֹת
שָׁם, שְׁהָרֵי שָׁם נִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים
מִתְּלַבְשׁוֹת בְּגֵן עֵדֵן שֶׁל מִטָּה כְּמוֹ
שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה.

שְׁנַאֲמַר (שמואל-ב ט) כִּי עַל שְׁלַחַן הַמִּלְכָּד
תָּמִיד הוּא אוֹכֵל. וְדוֹד הַמִּלְכָּד הָיָה אוֹמֵר,
תִּעְרֹךְ לְפָנַי שְׁלַחַן נֶגֶד צוּרְרִי, וְזוּהִי
עֲרִיכַת הַשְּׁלַחַן בְּאוֹתוֹ עוֹלָם, שְׁהָרֵי אֲז
הוּא עֲדוּן וְתִשׁוּקָה שֶׁהַנְּשִׁמָּה נִהְיִית בְּהֵם
בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְכִי שְׁלַחַן יֵשׁ לְנִשְׁמוֹת בְּאוֹתוֹ עוֹלָם?
בֵּן. שְׁהָרֵי מְזוּן וְכַסּוּפִּין וְעֲדוּן אוֹכְלִים
בְּאוֹתוֹ עוֹלָם כְּמוֹ שְׁאוֹכְלִים מִלְאַכִּים

וּבְשַׁבְּתֵי וּבְזִמְנֵי, מִתְּפִשְׁטָאן, וְסִלְקוֹן לְמַחְמֵי
 בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיחֹן, וְלֵאֲתַעְדֵּנָא בְּעֵדוּנָא
 עֲלָאָה בְּדָקָא יְאוּת, דְּכִתִּיב, (ישעיה סו) וְהָיָה מִיַּדִּי חֲדָשׁ
 בְּחֲדָשׁוֹ וּמִיַּדִּי שַׁבַּת בְּשַׁבְּתוֹ יָבֹא כָּל בֶּשֶׂר
 לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנַי אָמַר יי'. וְכִי כָּל בֶּשֶׂר יִיְתִי, לָאוּ
 הָכִי הָוָה לִיָּה לְמַכְתָּב, אֲלֵא כָּל רוּחַ אוּ כָּל נִשְׁמָה,
 מַהוּ כָּל בֶּשֶׂר.

אֲלֵא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבַד לִיָּה לְבַר נָשׁ בְּהֵאִי
 עֲלֵמָא, פְּגוּזָא דִּיקְרָא דְכָבוֹד עֲלָאָה
 לְעֵילָא. הַהוּא כָּבוֹד עֲלָאָה, אִיְהוּ רוּחַ לְרוּחַ,
 וְנִשְׁמָתָא לְנִשְׁמָה, (דף קנ"ז ע"א) עַד דְּמַטֵּי לְחַד אֲתָר
 לְתַתָּא דְאֲקָרִי גּוּף, וּבְהֵאִי עֵייל חַד רוּחַ דְּמִקּוּרָא
 דְּחַיִּים, דְּאֲקָרִי כָּל, בְּדָא אִיְהוּ כָּל טוּבָא, וְכָל
 מְזוּנָא, וְכָל סְפוּקָא, דִּתְהוּא גּוּף.

לשון הקודש

אֲלֵא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עָשָׂה אֶת הָאָדָם
 בְּעוֹלָם הַבָּא כְּמוֹ יָקָר הַכָּבוֹד הָעֵלְיוֹן
 לְמַעְלָה. אוֹתוֹ כָּבוֹד עֲלִיוֹן הוּא רוּחַ לְרוּחַ
 וְנִשְׁמָה לְנִשְׁמָה, עַד שְׁמַנְיַע לְמָקוֹם אֶחָד
 לְמַטָּה שְׁנַקְרָא גּוּף, וּבְזֶה נִכְנָסֵת רוּחַ
 אֶחָת שֶׁל מְקוֹר הַחַיִּים שְׁנַקְרָאת כָּל,
 בְּזֶה הוּא כָּל הַטוֹב וְכָל הַמְּזוּן וְכָל סְפוּק
 אוֹתוֹ הַגּוּף.

וּבְשַׁבְּתוֹת וּבְזִמְנֵים מִתְּפִשְׁטִים וְעוֹלָיִם
 לְרֵאוֹת בְּכָבוֹד רַבּוֹנָם וְלִהְתַּעְדוֹן בְּעֵדוּן
 עֲלִיוֹן כְּרֵאוֹי, שַׁבְּתוֹב (ישעיה סו) וְהָיָה מִיַּדִּי
 חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ וּמִיַּדִּי שַׁבַּת בְּשַׁבְּתוֹ יָבֹא
 כָּל בֶּשֶׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנַי אָמַר ה'. וְכִי
 כָּל בֶּשֶׂר יָבֹא? לֹא כִּךָ הָיָה לוֹ לְכַתֵּב,
 אֲלֵא כָּל רוּחַ אוּ כָּל נִשְׁמָה. מַהוּ כָּל
 בֶּשֶׂר?

וְרָאָה דָּא, (קהלת ה) וַיִּתְרוֹן אֶרֶץ בְּכַל הַיּוֹם (ס"א א מ"א)
 (בכּל הַיּוֹם) הָאֵל כָּל אֵיחֻוּ רוּחַ לְהַחְיוֹת גּוֹף.
 בְּגוֹנוֹנָא דָּא בַר נָשׁ בְּהָאֵל עֲלֵמָא, אֵיחֻוּ גּוֹף, וְרוּחַ
 דְּשִׁלְטָא בֵּיתָה, בְּגוֹנוֹנָא דְהַחְיוֹת רוּחַ עֲלָאָה, (ס"א א דְּשִׁלְטָא
 עַל גּוֹפָא דְאַקְרִי כָּל) דְּאַקְרִי כָּל, דְּשִׁלְטָא עַל גּוֹפָא לְעִילָא,
 וְדָא הוּא דְאַקְרִי כָּל בְּשָׂר, וְעַל דָּא כְּתִיב, יָבֹא
 כָּל בְּשָׂר לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְפָנַי אָמַר יי'. עַל הַחַיּוֹת
 עֲדוּנָא כְּתִיב, (ישעיה סד) עֵינַי לֹא רָאִיתָ אֱלֹהִים זּוֹלָתְךָ
 יַעֲשֶׂה לְמַחֲבָה לוֹ.

חֲדוּ חֲבֵרֵי יֵא בְּאַרְחָא. כִּד מָטוּ לְגוּ טוֹרָא חַד אָמַר
 רַבִּי חֵיָא לְהַחְיוֹת טַיִיעָא, מָה שְׂמֵךְ. אָמַר
 לִיָּה חָנָן. אָמַר לִיָּה קְדֻשָּׁא בְּרוּךְ הוּא יְחַנְנֵךְ,
 וַיִּשְׁמַע לְקוֹלְךָ בְּשַׁעֲתָא דְתַצְטְרִיךְ לִיָּה. אָמַר רַבִּי
 יוֹסִי, וְדָאֵי הָא גָּמִי שְׂמֵשָׁא, וְהִכִּי בְּתַר טוֹרָא דָּא,
 אֵית כִּפּוּר חַד עַל שְׂמֵךְ, דְּאַקְרִי כִּפּוּר חָנָן, נְכִית

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אָמַר הוּא: עַל אוֹתוֹ עֲדוּן כְּתוּב, (ישעיה סד)
 עֵינַי לֹא רָאִיתָ אֱלֹהִים זּוֹלָתְךָ יַעֲשֶׂה
 לְמַחֲבָה לוֹ.

שְׂמֵחֻוּ הַחֲבֵרִים בְּדִרְכָּךְ. כְּשֶׁהֲגִיעֻוּ לְתוֹךְ
 חַד אַחֲד, אָמַר רַבִּי חֵיָא לְאוֹתוֹ סוּחַר,
 מָה שְׂמֵךְ? אָמַר לוֹ, חָנָן. אָמַר לוֹ,
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יְחַנְנֵךְ וַיִּשְׁמַע לְקוֹלְךָ
 בְּשַׁעֲתָא דְתַצְטְרִיךְ לוֹ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי,

וְסוּדָה זֶה - (קהלת ה) וַיִּתְרוֹן אֶרֶץ בְּכַל
 הַיּוֹם. (מהוּ בְּכַל הַיּוֹם?) הַכֹּל הַזֶּה הוּא רוּחַ
 לְאוֹתוֹ גּוֹף. כְּמוֹ זֶה אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה
 הוּא גּוֹף, וְרוּחַ שְׁשׁוֹלְטָת בּוֹ, כְּמוֹ אוֹתָהּ
 רוּחַ עֲלִיוֹנָה (שְׁשׁוֹלְטָת עַל הַגּוֹף שְׁנַקְרָא כָּל)
 שְׁנַקְרָאֵת כָּל, שְׁשׁוֹלְטָת עַל הַגּוֹף
 לְמַעַלָּה, וְזֶהוּ שְׁנַקְרָא כָּל בְּשָׂר, וְעַל זֶה
 כְּתוּב יָבֹא כָּל בְּשָׂר לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְפָנַי

תִּמְנָן בְּגִין יִקְרָא דְשִׁמְךָ. כִּד מָטוּ לְהַתָּם, עָאֵלוּ
 לְבֵית אוֹשְׁפִיזֵייהוּ, וְסִדְרוּ קַמֵּייהוּ פְתוּרָא, בְּכַמְה
 זִינִין לְמִיכַל. אָמַר רַבִּי תַּיִיא, וְדַאי פְתוּרָא דָא,
 בְּגוּוּנָא דְעֵלְמָא דְאַתִּי, וְאִית לֶן לְסִלְקָא הַאי
 פְתוּרָא, וְלֹאֲעֵטְרָא לִיה בְּמַלּוּן דְאֹרִייתָא.

פְתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (דברים ח) וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ
 וּבֵרַכְתָּ אֶת יי' אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
 אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. אִי בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל מְבָרְכִינֵן, לְבַר
 מֵאַרְעָא מְנַלָּן. דִּהָא בְּגוּוּנָא דָא לָא אַעֲטְרִיךָ. אֶלְא,
 קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כִּד בְּרָא עֵלְמָא, פְּלִיג אֶרְעָא,
 יִשׁוּבָא אִיהוּ לְסֵטֵר חַד, וְחִרְבָּא אִיהוּ לְסֵטֵר אַחְרָא.
 פְּלִיג יִשׁוּבָא, וְאַסְתַּר עֵלְמָא סְחַרְנִיָּה דִּנְקוּדָה חַדָּא.
 וּמֵאֵן אִיהוּ, דָּא אֶרְעָא קַדִּישָׁא, אֶרְעָא קַדִּישָׁא
 אֲמַעְעִיתָא דְעֵלְמָא. וּבְאַמְעָעִיתָא דְאַרְעָא קַדִּישָׁא.

לשון הקודש

וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ
 הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. אִם בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל
 מְבָרְכִים, בְּחוּץ לְאַרְצֵי מִצְרַיִם לְגוּ, שְׁחַרְי
 בְּגוּוּן זֶה לֹא עֲרִידָא? אֶלְא, בְּשִׁבְרָא
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, חֵלֶק אֶת
 הָאָרֶץ. הַיְשׁוּב הוּא לְצַד אֶחָד, וְהַחֲרָבָה
 הִיא לְצַד אַחֵר. חֵלֶק אֶת הַיְשׁוּב וְהַקִּיף
 אֶת הָעוֹלָם סְבִיב נְקוּדָה אַחַת, וּמִי הִיא?
 הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה. הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה הִיא

וְדַאי הָרִי נְטָה הַשָּׁמֶשׁ, וּבֵן אַחַר הַחַר
 הַזֶּה יֵשׁ בְּפֶר אֶחָד עַל שִׁמְךָ, שְׁנַקְרָא
 בְּפֶר חֲנֹן, גְּלוּן שָׁם בְּשָׁבִיל כְּבוֹד שִׁמְךָ.
 בְּשִׁהֲגִיעוּ לְשָׁם נִכְנְסוּ לְבֵית מְאֻרְחֵיהֶם,
 וְסִדְרוּ לְפָנֵיהֶם שְׁלַחַן בְּכַמְה מֵינִים
 לְאֹכֵל. אָמַר רַבִּי תַּיִיא, וְדַאי שְׁלַחַן זֶה
 בְּמוֹ הָעוֹלָם הַבָּא, וְיֵשׁ לָנוּ לְהַעֲלוֹת
 שְׁלַחַן זֶה וְלַעֲטְרוּ בְּדַבְרֵי תוֹרָה.
 פְתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (דברים ח) וְאָכַלְתָּ

אִיהוּ יְרוּשָׁלַם. אֲמַצְעִיתָא דִירוּשָׁלַם אִיהוּ בֵית קִדְשׁ
הַקְּדָשִׁים, וְכָל טִיבוּ וְכָל מְזוּנָא דְכָל יְשׁוּבָא, תַּמָּן
נְחִית מְלַעֲיָלָא. וְלִית לָךְ אַתָּר בְּכָל יְשׁוּבָא דְלֹא
אֲתִיב מִתַּמָּן.

פְּלִיג חֲרָבָא. וְלֹא אֲשַׁתְּכַח חֲרָבָא תְּקִיפָא בְּכָל
עֲלָמָא, בַּר הַהוּא מְדַבֵּר, דְּתַבְרוּ חֵילִיהּ
וְתַקְפִּיהּ יִשְׂרָאֵל אַרְבַּעִים שָׁנָה, בְּמָה דְאַתְּ אָמַר
(דברים ח') הַמּוֹלִיכְךָ בַּמְדָּבָר הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא. בְּהַהוּא
מְדַבְּרָא, שְׁלֹטָא סְטָרָא אַחְרָא, וּבְעַל פְּרָחִיהּ אִזְלוּ
יִשְׂרָאֵל עָלֶיהּ, וְתַבְרוּ חֵילִיהּ, אַרְבַּעִין שָׁנִין. וְאִי
יִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּכְחוּ וּפְאִין בְּאֵינוֹן אַרְבַּעִין שָׁנִין, הָוּה
מִתְעַבְרָא הַהוּא סְטָרָא אַחְרָא מִעֲלָמָא, וּמְדַקָּא
אַרְגִּיזוּ לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל אֵינוֹן וּמְנִין,
אֲתַתְּקַף הַהוּא סְטָרָא אַחְרָא, וּנְפְלוּ כְּלָהוּ תַּמָּן
תַּחֲוֹת רְשׁוּתֵיהּ.

לשון הקודש

שָׁנָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ח') הַמּוֹלִיכְךָ
בַּמְדָּבָר הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא. בְּאוֹתוֹ מְדַבֵּר
שׁוֹלֵט הַצַּד הָאֲחֵר, וּבְעַל פְּרָחוּ הִלְכוּ
עָלָיו יִשְׂרָאֵל וְשִׁבְרוּ כַחוֹ אַרְבַּעִים שָׁנִים.
וְאִם יִשְׂרָאֵל נִמְצְאוּ צְדִיקִים בְּאוֹתָם
אַרְבַּעִים שָׁנִים, הִיָּה מְעַבֵּר אוֹתוֹ הַצַּד
הָאֲחֵר מִן הָעוֹלָם. וּמִשְׁהַרְגִּיזוּ אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל אוֹתָן פְּעַמִּים,

מְרַבּוּ הָעוֹלָם, וּבְאֲמַצְעֵי הָאָרֶץ הַקְּדוֹשָׁה
הִיא יְרוּשָׁלַם. אֲמַצְעֵי יְרוּשָׁלַם הוּא בֵית
קִדְשׁ הַקְּדָשִׁים. וְכָל הַטּוֹב וְכָל הַמְּזוּן שֶׁל
כָּל הַיְשׁוּבֵי יוֹרֵד לְשֵׁם מְלַמְעֵלָה, וְאִין לָךְ
מְקוֹם בְּכָל הַיְשׁוּבֵי שְׁלֹא גִזוֹן מִשָּׁם.
חֵלֶק אֶת הַתְּרֻבָּה, וְלֹא נִמְצְא מְקוֹם תְּרַב
קָשָׁה בְּכָל הָעוֹלָם פְּרַט לְאוֹתוֹ מְדַבֵּר,
שֶׁשִּׁבְרוּ יִשְׂרָאֵל כַּחוֹ וְתַקְפוּ אַרְבַּעִים

וְאִי תִימָא, וְהָא מִשָּׁה דְסָלִיק עַל כָּל בְּנֵי עַלְמָא,
 הֵיךְ מִית תַּפְּן. לָאוּ הָכִי, דְהָא מִשָּׁה מְהִימְנָא
 לָא הָוָה בְּרִשׁוּתֵיהּ, אֶלְא בְהַר הָעֵבְרִים. מָאִי
 הָעֵבְרִים. פְּלוּגְתָּא. דְאִתְפְּלְגוּ עָלֶיהָ שְׁלִיטִין עֲלָאִין
 דְלַעִילָא, וְלָא אִתְמַסֵּר בִּידָא דְמְכַנָּא וְשְׁלִיטָא
 אַחְרָא, וְאַשְׁתָּאֵר הָכִי, עַד דְאַתָּא מִשָּׁה עֲבָדָא
 מְהִימְנָא, וְשְׁלִיט עָלֶיהָ, וְאַתְקַבֵּר תַּפְּן, וְלָא אִתְעַסַּק
 בֵּיהּ בְּקְבוּרָתֵיהּ, בַּר קֳדָשָׁא בְרִיךְ הוּא בְלַחֲדוּדֵי,
 דְכְּתִיב, (דברים לד) וַיִּקְבֹּר אוֹתוֹ בְּנֵי.

וַיִּקְבֹּר אוֹתוֹ, מָאֵן. הֵהוּא דְכְּתִיב בֵּיהּ נְאֻמָּה
 סְתִימָא, (שמות כד) וְאֵל מִשָּׁה אָמַר, וְלָא כְּתִיב
 מָאֵן אִיהוּ. וַיִּקְרָא אֵל מִשָּׁה, וְלָא כְּתִיב מָאֵן אִיהוּ.
 אִיךְ הָכָא וַיִּקְבֹּר אוֹתוֹ, וְלָא כְּתִיב מָאֵן אִיהוּ, אֶלְא
 וְדָאִי הָאִי אַתָּר יְדִיעָא אִיהוּ לְגַבֵּי תַבְרִיָא. וְעַל דָּא,

לשון הקודש

הַנְּאֻמָּן וְשְׁלִט עָלָיו, וַיִּקְבֹּר שָׁם, וְלָא
 הִתְעַסַּק בְּקְבוּרָתוֹ - רַק הִקְדִּישׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְבַדּוֹ, שְׁכָתוּב (שם לד) וַיִּקְבֹּר אוֹתוֹ
 בְּנֵי.

וַיִּקְבֹּר אוֹתוֹ, מִי? אוֹתוֹ שְׁכָתוּב בּוֹ
 בְּדִרְךְ נִסְתֵּר (שמות כד) וְאֵל מִשָּׁה אָמַר,
 וְלָא כְּתוּב מִי הוּא. וַיִּקְרָא אֵל מִשָּׁה, וְלָא
 כְּתוּב מִי הוּא. אִיךְ כָּאֵן וַיִּקְבֹּר אוֹתוֹ, וְלָא
 כְּתוּב מִי הוּא, אֶלְא וְדָאִי מְקוּם זֶה יְדוּעַ

הַתַּחֲזוֹק אוֹתוֹ הַצַּד הָאַחַר, וְנִפְלְוּ כָלָם
 תַּחַת רִשְׁוֹתוֹ.

וְאֵם תֹּאמַר, וְהִרִי מִשָּׁה שְׁעָלָה עַל כָּל
 בְּנֵי הָעוֹלָם אִיךְ מִת שָׁם? - לָא כְּדָא,
 שְׁהִרִי מִשָּׁה הַנְּאֻמָּן לָא הִנָּה בְּרִשְׁוֹתוֹ
 אֶלְא בְהַר הָעֵבְרִים. מַה זֶה הָעֵבְרִים?
 מַחֲלֻקָּת. שְׁנַחֲלֻקוּ עָלָיו שְׁלִיטִים עָלִיוֹנִים
 שְׁלַמְעָלָה, וְלָא נִמְסֵר בִּידֵי מְמַנָּה וְשְׁלִיט
 אַחַר, וְנִשְׁאֵר כְּדָא, עַד שְׁבָא מִשָּׁה הָעֵבֶד

בְּהֵיחֵיּוֹ טוֹרָא לָא שְׁלִיט עָלֶיהָ, בַּר מֹשֶׁה בְּלַחֲזוֹדוֹי,
וְאִיהוּ אֶתְקַבֵּר תַּפְּנִן. וּבְגִינִין לְמַנְדַּע לְכָל דְּרִין אֶתְרַגִּין
דְּעֵלְמָא, דְּאִינוּן מְתֵי מְדַבֵּר יְקוּמוּן, הֵהוּא רַעֲיָא
דְּלַהוֹן אֲשֶׁרֵי לִיה בְּגוּוֹיֵיהוּ, לְמַחְוֵי בְּלַחוּ
בְּאַתְעָרוּתָא דְקִיּוּמָא לְעֵלְמָא דְאַתֵּי.

וְאִי תִימָא, אִי הָכִי דִּהְהוּא מְדַבֵּרָא אִיהוּ תְקַפָּא
דְסִטְרָא אֶתְרָא, הֵיךְ פְּקִיד קְדִישָׁא בְרִיךְ הוּא,
עַל הֵהוּא שְׁעִיר, לְשִׁדְרָא לִיה לְטוֹרָא אֶתְרָא,
דְּאֶקְרִי עֲזַאזֵל, הָוָה לֹוֹן (דף קנ"ז ע"ב) לְשִׁדְרָא לִיה
לְהֵהוּא טוֹרָא דְאֲזִלֵי יִשְׂרָאֵל בְּמְדַבֵּרָא בֵּיה. אֶלְא,
בֵּינוּן דְּהָא אֲזִלוּ בֵּיה יִשְׂרָאֵל אַרְבַּעִין שָׁנִין, הָא
אֶתְבַּר תְּקִפִּיה. וְתִקְפִּיה אֶתְתַּקַּף בְּאַתָּר דְּלֹא עֵבֵר
בֵּיה גְבַר תַּפְּנִן לְעֵלְמִין, וּבְהֵהוּא טוֹרָא, הָא הָוָה
דִּיּוּרֵיהוֹן דְיִשְׂרָאֵל תַּפְּנִן אַרְבַּעִין שָׁנִין.

לשון הקודש

ברוך הוא על אותו שעיר לשלחו להר
אחר שנקרא עזאזל? הֲיָה לְהֵם לְשַׁלְחוּ
לְאוֹתוֹ הַר שְׁהִלְכוּ בוּ יִשְׂרָאֵל בְּמְדַבֵּר.
אֶלְא, בֵּינוּן שְׁהֵרֵי הִלְכוּ בוּ יִשְׂרָאֵל
אַרְבַּעִים שָׁנִים, הָרִי נִשְׁבַּר תְּקַפּוּ. וְתִקְפּוּ
הַתְּחִיב בְּמָקוֹם שְׁלֹא עֵבֵר בוּ אִישׁ שֵׁם
לְעוֹלָמִים, וּבְאוֹתוֹ הַר הָרִי הָיָה דִּיּוּרֵם
שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֵׁם אַרְבַּעִים שָׁנִים.

הוא לחברים. וְלִכְנֵן בְּאוֹתוֹ הַר לֹא שְׁלֵט
עָלָיו – רַק מֹשֶׁה לְבַדּוֹ, וְהוּא נִקְבַּר שֵׁם.
וּבְשִׁבִיל לְהוֹדִיעַ לְכָל הַדּוֹרוֹת הָאֲחֵרִים
שֶׁל הָעוֹלָם שְׂאוֹתֵם מְתֵי מְדַבֵּר יְקוּמוּן,
אוֹתוֹ הַרוּעָה שְׁלָחֵם הַשְּׂרָה בְּתוֹכֵם,
לְהִיּוֹת בְּלֵם בְּהַתְעוֹרְרוֹת הַעֲמִידָה לְעוֹלָם
הַבָּא.

וְאִם תֹּאמְרוּ, אִם כֵּךְ שְׂאוֹתוֹ מְדַבֵּר הוּא
תִּקְפּוּ וְכֵחַ הַצַּד הָאֲחֵר, אֵיךְ אָנֹה הַקְּדוּשׁ

אָבֶל בְּהַאי שְׁעִיר, הֵהוּא אֶתֶר אִיהוּ מְנַרְא
 תְּקִיפָא עֲלָאָה, וּתְחֹת עֲמָקָא דְהַהוּא
 מְנַרְא, דְּבֵר נָשׁ לָא (ס"א לָא יָכִיל לְמַיְעַל תַּמָּן) עֵיִל תַּמָּן
 אִיהוּ שְׁלִיט יִתִיר לְמִיכַל טְרַפִּיָּה, פְּגִין דִּיתְעַבְר
 מֵעֲלֵייהוּ דִישְׂרָאֵל, וְלָא יִשְׁתַּבַּח בְּהוּ מְקַטְרֵנָא
 עֲלֵייהוּ בִישׁוּבָא.

שׁוֹלְטָנוּתִיָּה דְרָזָא דְמְהִימְנוּתָא, גּוֹ אֲמַצְעִיתָא
 דְנִקְוֹדָה דְכָל (עֲלָמָא) אֲרַעָא קַדִּישָׁא,
 בְּבִי קַדְשׁ הַקְדָּשִׁים. וְאִף עַל גַּב דְהַשְׁתָּא לָאו אִיהוּ
 בְּקִיּוּמָא, בּוֹכּוּתִיָּה כָּל עֲלָמָא אֲתָן, וּמְזוּנָא וְסַפּוּקָא
 מִתַּמָּן נִפְקָא לְכֹלָא, בְּכָל אֶתֶר סְטָרָא דִישׁוּבָא.
 וּבְגִין כֵּן, אִף עַל גַּב דִישְׂרָאֵל הַשְׁתָּא לְבַר מֵאֲרַעָא
 קַדִּישָׁא, עִם כָּל דָּא מַחִילָא וּזְכוּתָא דְאֲרַעָא,
 אֲשִׁתְּבַח מְזוּנָא וְסַפּוּקָא לְכָל עֲלָמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב
 (דְּבָרִים ח) וּבִרְכַתְּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

בְּבִית קַדְשׁ הַקְדָּשִׁים. וְאִף עַל גַּב
 שְׁעֵבְשׁוּ אֵינוּ בְּקִיּוּם, בּוֹכּוּתוֹ גּוֹזֵן כָּל
 הָעוֹלָם, וּמְזוּן וְסַפּוּק יוֹצֵאִים מִשָּׁם לְכָל
 בְּכָל מְקוֹם שֶׁל צַד הַיְשׁוּב. וְלִכֵּן, אִף עַל
 גַּב שִׁישְׂרָאֵל עֲבָשׁוּ מַחוּץ לְאֶרֶץ
 הַקְדוּשָׁה, עִם כָּל זֶה, מִכַּח וּזְכוּת הָאֶרֶץ
 נִמְצָא מְזוּן וְסַפּוּק לְכָל הָעוֹלָם. וְעַל זֶה
 כְּתוּב (דְּבָרִים ח) וּבִרְכַתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ עַל

אָבֶל בְּשְׁעִיר הַזֶּה, אוֹתוֹ מְקוֹם הוּא סְלַע
 הָזֶק עֲלִיּוֹן, וְתַחַת עֲמָק אוֹתוֹ סְלַע,
 שְׂאִישׁ לָא (אֵינוּ יָכוֹל לְהִכָּנֵס לָשָׁם) נִכְנָס שָׁם,
 הוּא שׁוֹלֵט יוֹתֵר לְאֶבֶל טְרַפּוֹ, כְּדִי
 שִׁיעֲבֵר מֵעַל יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִמְצָא לָהֶם
 מְקַטְרֵג עֲלֵיהֶם בִּישׁוּב.

שְׁלִטְנוֹ שֶׁל סוּד הָאֲמוּנָה תוֹךְ מְרִבּוֹ
 הַנִּקְוֶה שֶׁל כָּל (הָעוֹלָם) הָאֶרֶץ הַקְדוּשָׁה

אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה וְדָאֵי, דְּהָא בְּגִינָה
מְזוּנָא וְסַפּוּקָא אֲשֶׁתִּכַּח בְּעֵלְמָא.

מָאן דְּאֲתַעְדֵּן עַל פְּתוּרִיהּ וּמִתְעַנַּג בְּאֵינוּן מִיבְלִין,
אֵית לִיהּ לְאֲדַכְרָא וְלִדְאָנָא עַל קִדְשָׁה
דְּאַרְעָא קִדִּישָׁא, וְעַל הַיְכָלָא דְּמִלְכָּא דְּקָא
אֲתַחְרִיב. וּבְגִין הַהוּא עֲצִיבוּ דְּאִיהוּ קָא מִתְעַצֵּב עַל
פְּתוּרִיהּ, בְּהַהוּא חֲדוּהּ וּמִשְׁתַּיָּא דְּתַמָּן, קִדְשָׁא
בְּרִידָהּ הוּא חָשִׁיב עָלֶיהּ כְּאֵלוּ בְּנָה בֵּיתֶיהּ, וּבְנָה כָּל
אֵינוּן חֲרִיבֵי דְּבֵי מִקְדְּשָׁא, וְכָאָה חוֹלְקִיָּהּ.

כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, לָא הָוֵי אֱלָא בְּתַלְתָּא. בְּגִין דְּהָא
מִרְזָא דְּתַלְתֵּי אֲבָהֵן קָא מִתְבְּרָכָא, וְעַל דָּא
לָא אֲעֻטְרִידָהּ כּוֹס אֱלָא בְּתַלְתָּא. כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה
אֲעֻטְרִידָהּ לְמִיתָב לִיהּ בִּימִינָא וּבְשִׁמְאַלָּא, וְלְקַבְלָא
לִיהּ בִּין תְּרוּוּיָהּ, בְּגִין דְּאֲתִיְהִיב בִּין יְמִינָא

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

חוֹשֵׁב עָלָיו כְּאֵלוּ בְּנָה אֶת בֵּיתוֹ וּבְנָה
אֶת כָּל חֲרֻבוֹת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. אֲשֶׁרִי
חֲלָקוּ

כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה אֵינוֹ אֱלָא בְּשִׁלְשָׁה,
מִשּׁוּם שְׁתֵּי מִסּוּד שֶׁל שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת
מִתְבְּרָךְ, וְעַל זֶה לֹא צְרִיךְ כּוֹס אֱלָא
בְּשִׁלְשָׁה. כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה צְרִיךְ לָתֵת
אוֹתָהּ בְּיָמִין וּבְשִׁמְאַל וְלְקַבְלָהּ בִּין
שְׁנֵיהֶם, מִשּׁוּם שְׁנַתְּנַת בִּין יָמִין וּשְׁמַאל.

הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ. עַל הָאָרֶץ
הַטּוֹבָה וְדָאֵי, שְׁתֵּי בְּשִׁבְלָה נִמְצָא מְזוּן
וְסַפּוּק לְעוֹלָם.

מִי שְׂמַתְעֵדֵן עַל שְׁלַחְנוּ וּמִתְעַנַּג בְּאוֹתָם
מֵאֲכָלִים, יֵשׁ לוֹ לְהַזְכִּיר וְלִדְאָג עַל
קִדְשַׁת הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה וְעַל הַיְכָל הַמִּלֻּךְ
שְׁתֵּרֵב. וּבְשִׁבִיל אוֹתוֹ עֲצֵב שְׂהוּא
מִתְעַצֵּב עַל שְׁלַחְנוּ בְּאוֹתָהּ שְׂמַחָה
וּמִשְׁתַּה שֶׁל שָׂם, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

וּשְׂמָאֵלָא. וּלְבַתֵּר יִשְׁתַּבֵּיך לִיה בְּיַמֵּינָא, דְּהָא
מִתַּמָּן אֶתְבָּרְכָא.

עֲשֶׂרָה דְבָרִים נְאֻמְרוּ בְּכּוּס שֶׁל בְּרָכָה, וְכִלְהוּ הוּוּ
בְּדָקָא יֵאוּת, בְּגִין דְּתִקְוֵי דְכּוּס שֶׁל בְּרָכָה
עֲשֶׂרָה אֵינוֹן, וְהָא אוּקְמוּהָ חֲבָרְיָא. כּוּס שֶׁל בְּרָכָה
אֲצַטְרִיךְ לְאַשְׁגַּחָא בֵּיה בְּעֵינָא, בְּגִין דְּכִתִּיב, (דְּבָרִים י"א)
עֵינֵי יי' אֵלֶהֶיךָ בָּה, וְלֹא אֲצַטְרִיךְ לְאַתְנַשֵּׁי מֵעֵינָא,
אֵלָא לְאַשְׁגַּחָא בֵּיה.

כּוּס שֶׁל בְּרָכָה, אֶתְבָּרַךְ בְּהֵוֹא בְּרָכְתָא, דְּקָא
מְבָרַךְ בַּר נֶשׁ עָלֶיהָ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
בְּגִין (כ"ד) דְּאִיהוּ רָזָא דְמִהֵימְנוּתָא, וְאַצְטְרִיךְ לְנִטְרָא
לִיה בְּנִטְרוֹ עֲלָאָה, כְּמֵאן דְּאִיהוּ חֲשִׁיבוּתָא
דְּמִלְבָּא, דְּהָא בְּגִינֵיהּ, אֶתְבָּרַךְ פְּתוּרִיה, בְּשַׁעֲתָא
דְּבִרְכַת מְזוּנָא, דְּהֵוֹא בַר נֶשׁ מְבָרַךְ.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אַחַר כֵּן יִשְׁאִיר אוֹתָהּ בְּיַמֵּינֵי, שְׁהָרֵי
מִשָּׁם מִתְבָּרַךְ.

ב.ו.

כּוּס שֶׁל בְּרָכָה מִתְבָּרַךְ בְּאוֹתָהּ בְּרָכָה
שֶׁמְבָרַךְ הָאָדָם אֶת הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא,
מִשּׁוּם (כ"ד) שֶׁהוּא סוּד הָאִמּוּנָה, וְצָרִיךְ
לְשַׁמְרוֹ בְּשִׁמְרָה עֲלִיוֹנָה, כְּמִי שֶׁהוּא
חֲשִׁיבוֹת הַמֶּלֶךְ, שְׁהָרֵי בְּשִׁבְלוֹ נִתְבָּרַךְ
שֶׁלְּחֵנוּ בְּשַׁעֲת בְּרַכַת הַמְּזוּן שְׁאוֹתוֹ אָדָם
מְבָרַךְ.

עֲשֶׂרָה דְבָרִים נְאֻמְרוּ בְּכּוּס שֶׁל בְּרָכָה,
וְכֻלָּם הֵם כְּרָאוּי, מִשּׁוּם שֶׁתִּקְוֵי כּוּס שֶׁל
בְּרָכָה הֵם עֲשֶׂרָה, וְהָרֵי פְּרֻשׁוֹת הַחֲבָרִים.
כּוּס שֶׁל בְּרָכָה צָרִיךְ לְהִשְׁגִּיחַ בּוּ בְּעֵינֵי,
מִשּׁוּם שֶׁכִּתּוּב (ש"א) עֵינֵי ה' אֵלֶהֶיךָ בָּה, וְלֹא
צָרִיךְ לְהִשְׁכַּח מִהֵעִין, אֵלָא לְהִשְׁגִּיחַ

פְּתוּרִיהָ אֶצְטְרִיךְ דְּלֹא יְהִי בְּרִיקְנֵיָא, דְּהָא לִית
 בְּרֻכְתָּא מִשְׁתַּבְּחָא עַל פְּתוּרָא רִיקְנֵיָא,
 כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, דְּכַתִּיב, (מלכים ב' ד) הַגִּידִי לִי מָה יֵשׁ
 לָךְ בַּבַּיִת וְגו'. וְעַל דָּא פְּתוּרָא לֹא אֶצְטְרִיךְ
 לְאַתְחֻזָּא בְּרִיקְנֵיָא, דְּהָא בְּרַפְּאֵן עֲלֵאִין לֹא
 שְׂרִיין, אֲלֵא בְּאַתְרֵי שְׁלִים. וְרִזָּא דָּא (שמות לא) וּבְלֵב
 כָּל חַכְמֵי לֵב נִתְּתִי חֲכֻמָּה, וְכַתִּיב (דניאל ב) יְהִב
 חֲכֻמָּתָא לְחַכְמֵימִין. וְעַל רִזָּא דְּנָא שְׁלַחַן דְּלַחֵם
 הַפְּנִים, דְּכַתִּיב, (שמות כה) וְנָתַתְּ עַל הַשְּׁלַחַן לַחֵם
 פָּנִים לְפָנַי תָּמִיד.

רעיא מהימנא

תַּנְאִין וְאַמוּרָאִין אֶתְכַנְּשׁוּ בְּלָבוּ, דְּהָא קָא מָטוּ
 שְׁעָתָא, לְתַקְנָא בֵּיהּ מְאֵי מַלְכָּא, (ס"א
 לְאַנְהָרָא וְלְאַתְתַּקְנָא) לְאַנְהָרָא לְאַתְתַּקְנָא קָמִיהּ, דְּאֵינּוּן:
 מִשְׁפָּנָא, מְנַרְתָּא, פְּתוּרָא, מְדַבְּחָא, פִּיזֹר, וְכֵנּוּ, אֲרוֹן,

לשון הקודש

צְרִיךְ שְׁשַׁלְּחֵנוּ לֹא יְהִי רִיקָם, שְׁהָרִי
 אִין בְּרֻכָּה מְצוּיָה עַל שְׁלַחַן רִיק, כְּמוּ
 שְׁבְאַרוּהָ, שְׁכַתוּב (מלכים ב' ד) הַגִּידִי לִי מָה
 יֵשׁ לָךְ בַּבַּיִת וְגו'. וְלָכֵן שְׁלַחַן לֹא צְרִיךְ
 לְהִרְאוּת רִיקָם, שְׁהָרִי הַבְּרֻכּוֹת
 הַעֲלִינּוֹת לֹא שׁוֹרוֹת אֲלֵא בְּמָקוֹם שְׁלָם.
 וְסוּד זֶה – וּבְלֵב כָּל חַכְמֵי לֵב נִתְּתִי
 חֲכֻמָּה, וְכַתוּב (דניאל ב) נִתְּנָה חֲכֻמָּה

לְחַכְמֵימִין. וְעַל סוּד זֶה שְׁלַחַן שֶׁל לַחֵם
 הַפְּנִים, שְׁכַתוּב (שמות כה) וְנָתַתְּ עַל הַשְּׁלַחַן
 לַחֵם פָּנִים לְפָנַי תָּמִיד.

רעיא מהימנא

תַּנְאִים וְאַמוּרָאִים, הַתְּכַנְּסוּ בְּלָבֵם,
 שְׁהָרִי הַגִּיעָה הַשְּׁעָה לְתַנּוּן כֶּה פְּלִי
 הַמְּלִיךְ, (לְהַזְהִיר וְלְהַתְּמַקֵּן) לְהֵאִיר לְהַתְּמַקֵּן
 לְפָנָיו, שְׁהוּן: מִשְׁכָּן, מְנוּרָה, שְׁלַחַן,

נִתְּנָה חֲכֻמָּה (דניאל ב) נִתְּנָה חֲכֻמָּה

וּכְפֹרֶת, וּכְרוּבִים, וּכְלָא בְּשֶׁקֶל. וּבְגִין דָּא מְנִי
לְיִשְׂרָאֵל, זֶה יִתְּנוּ.

קָם תָּנָא חֲדָא וְאָמַר, (נדאי) רַעֲיָא מְהֵימְנָא וְדָאי
הָכִי הוּא, וְלָךְ מְנִי לְמַעְפֵּד בְּלָהוּ, הֲדָא הוּא
דְּכַתִּיב, וְעָשִׂיתָ מְנוֹרֹת. וְעָשִׂיתָ שְׁלֶחַן. וְהָכִי בְּכָלֵא,
וְרָאֵה וְעָשֵׂה, וּמִכָּלֵא לָא אֶתְקַשִּׁי לָךְ לְמַעְפֵּד, אֱלָא
תְּלַת מַלְיִן דְּרִשְׁימִין בְּאַתְוֹן דְּשִׁמְךָ, מִן־נוֹרָה,
שְׁ"קָלִים, ה"חֲדָשׁ. אֲמַאי אֶתְקַשִּׁי לָךְ.

אָמַר לִיה, סָבָא סָבָא, אֶתוֹן מְפִיקִין (דף קנ"ח ע"א)
קוּשְׁיָא דָּא דְּאֶתְקַשִּׁי לִי, מִן מְקַשָּׁה תִיעָשָׂה
הַמְּנוֹרָה. וְדָאי מָאנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא, אִיהִי
שְׂכִינְתָּא, דְּאִיהִי מָאנָא לְשִׁמְשָׁא לְבַעֲלָהּ, אִיהִי
מְנוֹרָתָא דִּילֵיהּ, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ, (תהלים קיט) שִׁבַּע בַּיּוֹם
הַלְלִיתִךָ, דְּאֵינּוּן: הַגְּדוּלָּה, וְהַגְּבוּרָה, וְהַתְּפָאֶרֶת,
וְהַנִּצָּחַת, וְהַהוֹד, יְסוּד, וּמַלְכוּת. שִׁבַּע כְּלִילָא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

דְּבָרִים רְשׁוּמִים בְּאוֹתִיּוֹת שִׁמְךָ: מִן־נוֹרָה,
שְׁ"קָלִים, ה"חֲדָשׁ. לָמָּה הִתְקַשְׁו לָךְ?
אָמַר לוֹ, זְקוּן זְקוּן, אַתֶּם מוֹצִיאִים קִשְׁיָה
זו שֶׁהִתְקַשְׁתָּה לִי מִן מְקַשָּׁה תִיעָשָׂה
הַמְּנוֹרָה. וְדָאי שְׂחַכְלִי שֶׁל תְּקַדֹּשׁ בְּרוּךְ
הוּא הִיא שְׂכִינָה, שְׂהִיא כְּלִי לְשִׁמְשׁ אֶת
בַּעֲלָהּ, הִיא הַמְּנוֹרָה שְׁלוֹ שְׁנַאֲמַר בָּהּ
(תהלים קיט) שִׁבַּע בַּיּוֹם הַלְלִיתִךָ, שְׂהִם:

מִזְבֵּחַ, כִּיּוֹר וּכְנוֹ, אֲרוֹן וּכְפֹרֶת וּכְרוּבִים.
וְהַכֹּל בְּשֶׁקֶל. וּמִשׁוּם כֶּךָ צְנִה אֶת
יִשְׂרָאֵל, זֶה יִתְּנוּ.

עָמַד תָּנָא אַחַד וְאָמַר, רוּעָה הַנְּאֻמָּן,
וְדָאי כֶּךָ הוּא, וְאוֹתָךְ צְנִה לַעֲשׂוֹת אֶת
כָּלֶם, זֶהוּ שְׂכַתּוּב וְעָשִׂיתָ מְנוֹרֹת. וְעָשִׂיתָ
שְׁלֶחַן. וְכֶךָ בְּהַכֹּל, וְרָאֵה וְעָשֵׂה, וּמִהַכֹּל
לָא הִתְקַשְׁה לָךְ לַעֲשׂוֹת אֱלָא שְׁלִשָּׁה

מִשְׁבַּע הַרְגִין אֵלָיו, שְׁלֹשֶׁת קָנִי מִנּוֹרָה מְצַדָּה
הָאֶחָד, גּוֹפָא וְתָרִין דְּרוּעֵי דְמַלְכָּא. אִיהוּ
גַר מְצוּה, לְאַנְהָרָא בְּהוּן. וְשְׁלֹשָׁה קָנִי מִנּוֹרָה
מְצַדָּה הַשֵּׁנִית, אֵינּוֹן תָּרִין שׁוֹקִין, וּבְרִית. וְאִיהוּ גַר
מְעַרְבִית, לְאַנְהָרָא בְּהוּן. מְנַרְתָּא דְמַלְכָּא
אֶתְקָרִיאַת, וְאִיהִי גַר לְאַנְהָרָא בֵּיה גַר מְצוּה,
דְּאֶתְמַר בֵּיה (תהלים יט) מְצוֹת יי' בָּרָה מְאִירַת עֵינַיִם.

וּמֵאֵן רִישָׁא דְמְנַרְתָּא, בִּנְהָה' עֲלָאָה, דְּאִית לָהּ
תְּלַת קָנִין, בְּדִיוֹקְנָא דָּא ה', תְּלַת וָוִין,
דְּאֵינּוֹן תְּלַת אֲבָהוּן. ה' תְּנִינָא, תְּלַת קָנִים תְּנִינִין
בְּדִיוֹקְנָא דָּא ה', (ס"א תְּלַת וָוִין) דְּאֵינּוֹן נְצַח הוּד יְסוּד.
ו' מְנַרְתָּא דְּאֶמְצַעִיתָא בֶּן י"ה. עַל שְׁמִיָּה אֶתְקָרִי
בִּנְהָ. אִיהוּ כָּלִיל ו' קָנִין לְתַתָּא, בְּחוֹשְׁבֹן ו', בּו'
קָנִין דִּילִיהָ.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

מְצוֹת ה' בָּרָה מְאִירַת עֵינַיִם.
וּמִי רֹאשׁ הַמְּנוֹרָה? בִּנְהָ, ה' הַעֲלִינָה,
שֵׁנִישׁ לָהּ שְׁלֹשָׁה קָנִים, בְּדִיוֹקֹן זֶה ה',
שְׁלֹשׁ וָוִיִּם, שְׁהֵם שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת. ה'
הַשְּׁנִיָּה, שְׁלֹשָׁה קָנִים, בְּדִיוֹקֹן זֶה ה', (שֵׁלֶשׁ
וָוִיִּם) שְׁהֵם נְצַח הוּד יְסוּד. ו' הַמְּנוֹרָה שֶׁל
הָאֶמְצַע בֶּן י"ה. עַל שְׁמוֹ נִקְרְאָת בִּנְהָ.
הוּא כּוֹלֵל ו' קָנִים לְמִטָּה בְּחוֹשְׁבֹן ו',
בְּשֵׁשֶׁת הַקָּנִים שְׁלוֹ.

הַגְּדֻלָּה, וְהַגְּבוּרָה, וְהַתְּפָאֶרֶת, וְהַנְּצַח,
וְהַהוּד, יְסוּד וּמַלְכוּת. בְּשֵׁבַע כְּלוּלָה.
מִשְׁבַּע הַדְּרָגוֹת הִלְלוּ – שְׁלֹשֶׁת קָנִי
הַמְּנוֹרָה מְצַדָּה הָאֶחָד, גּוֹף וּשְׁתֵי זְרוּעוֹת
הַמְּלֶךְ, הוּא גַר מְצוּה לְהָאִיר בְּהֵם.
וְשְׁלֹשֶׁת קָנִי הַמְּנוֹרָה מְצַדָּה הַשֵּׁנִי, הֵם
שְׁתֵי שׁוֹקִים וּבְרִית, וְהוּא גַר מְעַרְבִי
לְהָאִיר בְּהֵם. מְנוֹרַת הַמְּלֶךְ נִקְרְאָת,
וְהוּא גַר לְהָאִיר בּו גַר מְצוּה, שְׁנַאֲמַר בּו

י' אִשֶׁת חַיִל עֲטָרַת בַּעֲלָהּ, תָּנָא דְסֵפֶר
 תּוֹרָה, כְּצוֹרֶת ז' מִסְטָרָא דְעֲלָמָא דְאַתִּי, לָאו
 אִיהִי מְאָנָא לְגַבִּיּוּהָ, וְלָאוּ מִשְׁמֵשָׁא לְגַבִּיּוּהָ, אֶלָּא
 עֲטָרָה עַל רִישֶׁיהָ. אֲבָל בְּעֲלָמָא דִּין, אִיהִי
 כְּגִוּוֹנָא דָא, הוּהִי אִיהוּ מְאָנָא תְּחוּתִיהָ, שְׁמוּשָׁא
 דִּילִיָּהּ, בְּכָל סְפִירָה דִּילִיָּהּ, בְּכָל אַבְר דִּילִיָּהּ,
 בְּכָל מִדָּה דִּילִיָּהּ.

וּבְגִין דָּא, י' דָּא, לְזַמְנִין אִיהִי תְּחוּתוּהִי, לְזַמְנִין
 עַל רִישֶׁיהָ, לְזַמְנִין בְּאַמְצָעִיתָא. עַל רִישֶׁיהָ
 יְהוּ"ה (תהלים קיח) אֲבָן מְאָסוּ תְּבוּנִים הִיתָה לְרֹאשׁ
 פְּנֵה. וְדָא (ויקרא כד) לְהַעֲלוֹת נֵר תְּמִיד, דְּאִיהוּ י' עַל
 הוּ"ה מִסְטָרָא דְמִנְרֵתָא. בְּאַמְצָעִיתָא, מְחַצִּית
 הַשֶּׁקֶל, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שמות ל) זֶה יִתְּנוּ, כְּגִוּוֹנָא
 דָּא הוּ"ה. בְּסוּפָא, בְּמִשְׁכְּנָא, כְּגִוּוֹנָא דָּא הוּהִי,
 חֲמֵשׁ אַמּוֹת אַרְבֵּי, מִסְטָרָא דְה' עֲלָאָה, וְחֲמֵשׁ אַמּוֹת

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

לְפַעְמִים עַל רֹאשׁוֹ, לְפַעְמִים בְּאַמְצָע. עַל
 רֹאשׁוֹ יְהוּ"ה, (תהלים קיח) אֲבָן מְאָסוּ
 תְּבוּנִים הִיתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה. וְזֶה (ויקרא כד)
 לְהַעֲלוֹת נֵר תְּמִיד, שֶׁהוּא י' עַל הוּ"ה
 מִצַּד הַמִּנְרֵת. בְּאַמְצָע מְחַצִּית הַשֶּׁקֶל,
 זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (שמות ל) זֶה יִתְּנוּ, כְּמוֹ זֶה
 הוּ"ה. בְּסוּפָא, בְּמִשְׁכְּנָא, כְּמוֹ זֶה הוּהִי,
 חֲמֵשׁ אַמּוֹת אַרְבֵּי מִצַּד הַה' הַעֲלִינָהּ,

י' אִשֶׁת חַיִל עֲטָרַת בַּעֲלָהּ (משלי יב). כְּתָר
 שֶׁל סֵפֶר תּוֹרָה כְּצוֹרֶת ז' מִצַּד שֶׁל
 הָעוֹלָם הֵבֵא אִינְהָ כְּלֵי אֱלֹוִי, וְלָאוּ
 מִשְׁמֵשֶׁת לֹו אֶלָּא עֲטָרָה עַל רֹאשׁוֹ. אֲבָל
 בְּעוֹלָם הַזֶּה הוּא כְּמוֹ זֶה הוּהִי, הוּא כְּלֵי
 תְּחִתָּיו. הַשְּׁמוּשׁ שֶׁלֹו בְּכָל סְפִירָה שֶׁלֹו,
 בְּכָל אִבְר שֶׁלֹו, בְּכָל מִדָּה שֶׁלֹו.
 וּבְשׁוּם זֶה י' זֹו לְפַעְמִים הִיא תְּחִתָּיו,

רַחֵב, מִסְטָרָא דְה' תִּתְאַה. וְאַמָּה: ו'. וַחֲצֵי הָאִמָּה:
י'. וְכֹלֵא אֶתְרַמְיִז בְּאֵת ו'.

וְדָא אִיהוּ רְזָא, (ישעיה מד) אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן
וּמִבְּלַעְדֵי אֵין אֱלֹהִים דְּאֶתְרַמְיִז בְּהֵאִי שְׂמָא,
יִזְדֵּי ה"י וְיִזְדֵּי ה"י וְכָל שֵׁם דְּשְׁלִיט ה' עַל י' נִוְקְבָא
אִיהוּ, מִסְטָרָא דְשְׂמָאֲלָא. וְאַף עַל גַּב דְּמִסְטָרָא
דְּאֵת י' אִיהִי בְּרִישָׁא, בְּתַר דְּבִתְרִין הֵהִיִן אִיהִי
בְּסוּפָא, בְּנִוּוּנָא דָּא ה"י ה"י, אֶתְדִן לְרוּב, וְנִוְקְבָא
אִיהִי. אֲלָא י' עַל ה' (נ"א ו') תְּנָא, תְּחֹת ה', שְׁמוּשׁ.
כָּל שְׂפֵן תְּחֹת ו'.

וּבְגִין דְּלֹא עֲבִידְנָא קְצוּץ וּפְרוּד בְּיַחְדָּא דְּלַעִילָא,
דְּכֹלֵא יַחְדָּא חַד, נִתְקַשָּׁה לִי לְמַעְבַּד. (א)
תְּנָא, אִז אֲמַעְעִי, אִז שְׁמוּשָׁא) וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּידַע כָּל
מַחְשַׁבְתִּין, אָמַר, בְּתַר דְּדָא לְטוֹב אֶתְבְּוֹן, דְּלֹא
לְמַעְבַּד קְצוּץ וּפְרוּד, (שמות כה) תִּיַעֲשֶׂה הַמֶּנֶ"ז וְרָה,

לשון הקודש

י' היא בראש, אחר שבשני ההי"ן היא
בסוף, כמו זה ה"י ה"י ג' דון לרב, והיא
נקבה. אלא י' על ה' (ה) הוא כתר, תחת
ה' - שמוש. כל שפן תחת ו'.

ומשום שלא עשינו קצוץ ופרוד ביחוד
העליון, שהכל יחוד אחד, התקשה לי
לעשות. (או כתר, או אמצעי, או שמוש) והקדוש
ברוך הוא שידע כל המחשבות, אמר,

והמש אמות רחב מצד הה' התחתונה,
ואמה ו'. וחצי האמה י'. והכל נרמז
באות ו'.

וזהו סוד (ישעיה מד) אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי
אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעְדֵי אֵין אֱלֹהִים, שְׁנַרְמְזוּ
בשם הזה יז'ד ה"י ויז'ד ה"י, וכל שם
ששולט ה' על י' הוא נקבה מצד
השמאל. ואף על גב שמצדה של האות

תִּיעָשָׂה מֵעֲצֻמָּה כְּגוֹנָא דְשְׂכִינְתָּא, תִּיעָשָׂה מֵעֲצֻמוֹ
 דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּלֹא פְרוּדָא. שְׂאֵר מְאִינִין
 דְבַהוֹן אִיהִי שְׂכִינְתָּא שְׂמוּשָׂא, (שמות לו) וַיַּעַשׂ בְּצִלְאֵל.

וּבְכָל אֶתֶר דְשְׂכִינְתָּא תַתָּאָה אִיהִי עֶטְרָא
 דְעֵמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, כַּד נְפִילַת מִן
 בִּינָה, דְאִיהִי עֲלֵמָא דְאֲתִי, וְדֹאֵי לִית יְדִיעָה לְפִר
 נָשׁ. בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְלֹא בְכָל מְדוּת דִּילִיָּה,
 עַד דִּיעוּל כְּהֵאִי תְרַעָא, דְאֲתַמַּר עָלָה (תהלים קיח) זֶה
 הַשֵּׁעַר לַיְיָ.

בְּאוֹת ל', דְאִיהִי יי (י"י), אִיהִי כְלִילָא מְכָל
 סְפִירָה, וּמְכָל אֲתוּוֹן דְשִׁמְהוֹן, מְפּוֹרְשִׁים
 וְנִסְתָּרִים. אִיהִי נְקוּדָה בְכָל אֶת וְאֶת, שְׂמוּשָׂא
 תַחֲוֹת בְּעָלָה. וְאִיהִי עֶטְרָה עַל רִישִׁיָּה, מְסֻטָּרָא
 דִּילָה דְטַעְמִי. כְּגוֹן סְגוּל נְקוּדָה תַחֲוֹת יְרֵכֵי

לשון הקודש

הַכָּרָה לְאָדָם בְּקוּדֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְלֹא
 בְּכָל מְדוּתָיו, עַד שְׂיַכְנֵם לְשַׁעַר הַזֶּה,
 שְׂנַאמַר עָלָיו (תהלים קיח) זֶה הַשֵּׁעַר לַה'.
 בְּאוֹת ל', שְׂהִיא יי (י"י) הִיא כְּלוּלָה מְכָל
 סְפִירָה וּמְכָל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשְּׂמוֹת,
 מְפּוֹרְשִׁים וְנִסְתָּרִים. הִיא נְקוּדָה בְּכָל אוֹת
 וְאוֹת, שְׂמוּשׁ תַּחַת בְּעָלָה. וְהִיא עֶטְרָה
 עַל רִאשׁוֹ, מְהַצֵּד שְׂלָה שֶׁל הַטַּעְמִים,
 כְּמוֹ סְגוּל נְקוּדָה תַּחַת בְּרַפְי הַמְלָךְ,

אַחַר שְׂזָה הַתְּכּוּן לְטוֹב, שְׂלֹא לַעֲשׂוֹת
 קְבוּץ וּפְרוּד, (שמות כה) תִּיעָשָׂה הַמִּנְזָרָה,
 תִּיעָשָׂה מֵעֲצֻמָּה כְּמוֹ הַשְּׂכִינָה, תִּיעָשָׂה
 מֵעֲצֻמוֹ שֶׁל הַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלִי פְרוּד.
 שְׂאֵר הַכְּלִים שְׂבָהֵם הִיא שְׂכִינָה שְׂמוּשׁ,
 (שם לו) וַיַּעַשׂ בְּצִלְאֵל.

וּבְכָל מְקוֹם שְׂשְׂכִינָה תַחֲתוֹנָה, הִיא
 עֶטְרָה שֶׁל הָעֵמוּד הָאַמְצְעִי, בְּשִׁנְטֵלַת
 מְבִינָה, שְׂהִיא הָעוֹלָם הַבָּא, וְדֹאֵי אִין